

## **Felszólalás az életműdíj átvételekor**

2013. november 5.

Tisztelt Elnök Úr, Miniszter Úr, Főtitkár Úr, Hölgyeim és Uraim!

Juhász Judit mondta nekem, hogy néhány mondattal kapcsolódjak be a műsorba, amit jó szívvel megteszek, mert így személyesen mondhatok köszönetet minden akadémikus társamnak, hiszen közgyűlés szavazta meg számunkra ezt a csodálatos kitüntetést. És ehhez hozzá kell tennem, hogy történelmi pillanatként élem ezt meg, mert első alkalommal adja át a Magyar Művészeti Akadémia. Természetes, hogy emlékezni akarok arra az emberre, aki meghívott az akadémiába és laudált is: Makovecz Imrére gondolok. Nem akarok róla beszélni, hiszen két nem is rövid tanulmányban elmondtam, amit művészetéről, személyiségéről, emberségéről el akartam mondani. Most csak felidézem alakját ezekben a számomra jelentős percekben. Ugye tudják, hogy a modern magyar művészet nemzetközi elismertségében a külföldi szakirodalom két embert emel ki egymás mellett, mint univerzális jelenséget: Bartók Bélát és Makovecz Imrét. Nem semmi! Széchenyi István a legnagyobb magyar jelzőt kapta az országtól. Ezt a jelzőt, ugyanígy fogalmazva: „legnagyobb magyar”, olvasva a nekrológokat, a külföld Makovecz Imrének is odaítélte. Legyünk büszkék arra, hogy ilyen személyiség álmodta meg az MMA-t.

Ami pedig engem illet, úgy fogom fel az életműdíjat, mint ami megelőlegezi további munkámat. Több évtizedes római kutatásomat az elmúlt tíz évben mintegy hat könyvben és néhány tanulmányban publikáltam. Csupán néhány kisebb kérdés maradt nyitva, aminek kutatása, és publikálása folyamatban van. Ami igazán fontos: aki 1923-ban született és 2013-ban még él, az olyan tudományosan is elfogadott történelmi periódust élt át, ami kezdődött az első világháború után és most zárul egy sajátos nemzetközi gazdasági krízissel. Nos, aki ezt megélte, az látta az eseményeket, az ideológiák egymásnak feszülését, a társadalom pusztítását, a társadalom alapjának, a családnak megtámadását, két diktatúrát élt át, látta a krematóriumokat, a haláltáborokat, a koncepciók pereket, az internálótáborokat, a tömegsírokat, átélte a háborút, a pusztítást, a kultúra, a művészet pusztulását. De kortársai voltak a mártírok, hősök, szentek. Ennek az embernek el kell mondania, hogyan élte ezt meg a gyermek, a felnőtt, hogy látja az öregember. Száz szónak is egy a vége: készül az emlékiratom. És ez egy olyan műfaj, amit abbahagyni lehet, de befejezni nem. Ez kitölti az időt, addig kell csinálni, amíg az ember meg nem hal.

Még egyszer köszönöm a kitüntetést. Isten áldja a MMA-t!

Dávid Katalin